

צלם של החיים

רוברט קאפה במוזיאון תל אביב

של פעם, האופטימיות והאידיאליסטית. ב־1947 יסד קאפה בפריז (עם אנרי קרטייה ברסון, דיוויד סימור, ויליאם ואנדיוורט וג'ורג' רוג'ר) את סוכנות הצילום "מגנום" השיתופית לצלמים עצמאיים. ב־25 במאי 1954, בעודו מתעד את מלחמת הקולוניאליסטים הצרפתים בכוחות הגרילה הווייטנאמים בהודו־סין, הוא עלה על מוקש. בן 41 היה במותו ששיקף את המוטו שלו: "אם תצלומיך לא טובים מספיק, סימן שלא התקרבת מספיק". בתערוכה במוזיאון תל אביב לאמנות, מוצג מחדר מעבודותיו מהעולם ומישראל. בין היתר, לאון טרוצקי בקופנהגן, תצלום הראשון מ־1932. החייל הרפובליקני בימי מלחמת האזרחים בספרד ברגע מותו (תצלום מ־1936 שהודפס במרבית עיתוני העולם והיה עד מהרה לסמל ההתנגדות לפשיזם ולמלחמות); נחיתת בעלות הברית בנורמנדי וירי צלפים גרמנים על ההמון החוגג את שחרור פריז. התערוכה מדגישה את הצד האוניברסאלי בתצלומים המייצגים את "תפיסת הרגע" ואת היעדר היומרה בייצוג "המצב האנושי".

אוצרת: רז סמירה

רוברט קאפה - "הטוב שבצלמי המלחמה" - נמנה עם קבוצת צלמי עיתונות במאה ה-20 שכבשו לעצמם מקום מרכזי בעולם התקשורת. קאפה נולד ב־1913 למשפחה יהודית בבודפשט ושמו היה אנדרה פרידמן. בגיל 17, לאחר שנחשד בהתססה נגד הרוזן הורטי, עזב את הונגריה ועבר לברלין, שם עבד כאסיסטנט במעבדת צילום. ב־1933, עם עליית הנאצים לשלטון, ברח לפריז, אימץ לעצמו שם בדוי - רוברט קאפה ופיתח קריירה של צלם עצמאי. הוא נמשך לאירועי התקופה הסוערים ובעיקר לרוחות המלחמה של תחילת שנות ה-30 באירופה. נקודת מבטו הייתה של הזדהות עם האדם הפשוט שאיבד את השליטה על עתידו ועל גורלו. הוא היה צלם מלחמות פציפיסט, רוב תמונות המלחמה שצילם, אינן מנציחות קרבות הרואיים, אלא את שולי המלחמה, את החייל היחיד או קבוצה קטנה של לוחמים. קאפה קבע את בסיסו בפריז, אך נדד בין מדינות ויבשות ומלחמה אחת לאחרת. בשנת 1948, הגיע לישראל כדי להשתתף באירועים ההיסטוריים. תצלומיו כגון הכרזת העצמאות, ספינת אלטלנה העולה באש, בגין הנואם לפני המון אדם, הפליטים שהגיעו ארצה והמעברות משרטטים מסע נוסטלגי בזמן לישראל

Capa Nuremberg Germany 1945

Capa Stalingrad U.S.S.R August 1947

Capa Tiberias Immigrant transit camp 1949-1950

Capa. Leipzig 1945